

Előfizetési árak

Helyben:
Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.

Vidéken:
Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál, a
kiknél lapunk előfizetésre is
megrendelhető.

Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a korá reggeli órákban.

Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
SIMA LÁSZLÓ HEGYI ANTAL

Hirdetések árát,
valamint nyilvántartási költségeket kiadóhivatalunk méret
szerint a legutóbbi számunkban számít.

A tisztviselői kar tekintélye.

— Január 28.

(K. L.) A biharmegyei közigazgatási bizottság — tagjainak háromnegyed része a régi rend embere — tudvalevően nemrég kimondotta, hogy a közigazgatási tisztviselőknek szabad a magánfelektől ajándékokat elfogadni.

Jól tudjuk, hogy szerte Magyarországon elég tisztviselő akadt, aki már régóta gyakorolta az ajándékok elfogadását. Az azonban még soha sem esett meg, hogy maguk a hatóságok hivatalosan dekretálták volna, hogy a tisztviselő nem vét a maga állásának méltósága és hivatalos kötelessége ellen, hogyha a felektől borraalót fogad el. Mert hiszen az ilyfajta ajándék jogilag és erkölcsileg miben sem különbözik a borraalótól.

Biharmegyéé volt a szomorú dicsőség, hogy ismert határozatával nem állította pellengére állítani nemcsak Biharmegyének, hanem egész Magyarországnak közigazgatási tisztviselői karát, hogy azt a gyanút keltette, mintha egy régi visszaélést törvényes jogszokássá akarná avatni.

Mi már a bihari határozat közzététele idején azt a reménységünket fejeztük ki, hogy a közigazgatás legfőbb öre, Andrassy Gyula gróf belügyminiszter nem hagyhatja annyiban ezt a dolgot. A belügyminiszter fényes er-

kölesi érzésébe vetett hitünk be is igazolódott. Andrassy Gyula gróf, — mint tudjuk — megsemmisítette Biharmegye közigazgatási bizottságának azt a határozatát, mely szerint nem jelent fegyelmi vétséget, hogy ha egy főszolgabíró oly féltől, akinek kihágási ügyeiben gyakorta bíraskodik, huzamos időn keresztül nagyobb ajándékokat fogad el.

A belügyminiszter azonban be nem érte a képtelen határozat megsemmisítésével. — Félreismerhetetlenül tisztázni akarta az egész kérdést. E végből néhány nappal ezelőtt rendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatósághoz, a legenergiusabban kárhóztatva azt a felfogást, mely szerint közigazgatási tisztviselők ajándékokat fogadhatnak el a velük hivatalos érintkezésben levő felektől.

A miniszter rámutat arra — és nem lehet senki, aki ne helyeselhetné fejtegetését — hogy a törvény, a közérdek, a tisztviselők pártatlanságába vett bizalom egyenesen megtiltja azt, hogy a közigazgatási tisztviselő magánfelektől bármilyen formában is jutalmakat vagy ajándékokat fogadjon el.

Aki az államhatalom képviselőiben bíraskodik polgártársainak ügyeiben, annak mindenekelőtt pártatlannak kell lennie. Csakis az igazságot kell keresnie, tekintet nélkül az elébe kerülő személyekre. A bíraskodó tisztviselőknek nemcsak hogy nem szabad részre-

hajtónak lenni, hanem még annak gyanuját is kerülnie kell, hogy bármilyen más befolyásra is hallgat az igazság és a lelkiismeret szavára.

Ha valahol, hát az igazság szolgáltatásában öl a gyanu. Mihelyt a népben az a föltevés támadhat, hogy van oly tisztviselő, aki előtt nem az igazság, hanem a jogosulatlan anyagi előny lebeg, meg kell rendülni az állam igazságszolgáltatásában, a törvény előtti egyenlőségben való hitnek.

Régi dolgok ezek és voltaképpen nagyon szomorú, hogy akadt törvényhatóság, melyen ellenkező álláspontra helyezkedtek és hogy a belügyminiszternek ily dolgokra kell kioktatni a törvényhatóságokat.

Erről azonban Andrassy Gyula gróf nem tehet. A régi rendszer sok erkölcsi kárt okozott az országnak. Meglazította az erkölcsi fogalmakat és megengedettnek tüntette fel, vagy legalább is hallgatagon megtűrt oly dolgot, mely erkölcsi mélyet. Az új rend nem folytathatja ezt a magatartást. Ahol hibát, visszaélést, büntetést lát, mindent el kell követnie, hogy megtisztítsa a levegőt.

Maguk a tisztviselők is hálásak lesznek ezért a kormányynak. Nyomatékosan kell hangoztatnunk, hogy a tisztviselői kar tulajdon részre nem szorult rá semmiféle erkölcsi oktatásra. De a közvélemény mindig hajlandó arra, hogy nem a korrekt és intakt elemek-

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA.

Szökött rabszolga.

Irtó: Fodor Atadár.

Egy nagy titok bánt. Meg kell gyónnom végül.
Jer, ülj mellém, — tán utolszor öleltek —
Tudd meg hát, ki vagyok, miféle vérből,
Jaj, kit szeretsz te, szegény gyöngye gyermek.

Szökött rabszolga vagyok, gyótrótt éhes,
A sivatagban gulát építettünk.
A kőragaszték: agyvelőnk, a véres,
Mindennap ostor esattogott felettünk.

Egy nap a vérem föllázadt. Megszöktem
S megverve, véresen, reád találtam,
Ajkadból adtál innom s elrejtőztem
Hafadnak omló tűzes sátorában.

Én amaz átokverte fájból jöttem,
Kiknek előre el van adva lelke,
Járunk nagy szótlanúságba öltözötten,
Rabszolgajegy szemünk közé égetve.

Mi rakjuk a gulát: a sivatagban
Mi hordunk mirrhát, tömjént a virágnak,
S tehojlyba, szomjba pusztulunk csapathban,
Mig ketten-hárman oázist találunk.

Ami végünk: a sivatag homokját.
Termővé tenni fának és virágnak,
Vérünkkel öntözök s belétopassok
Szívünk tűzét s örült, torz koponyánkat,

Szegény leány te, meddig tarthatsz rejtve?
Mert érzem, hallom, már keresnek engem,
S hogy gulák követ ragassza köhgyere,
Vágyik, forr, habzik a velő fejemben.

S ha hív a gula: — hajh rabszolga voltom
Véremből is kitor, iltahagylak téged,
Hajadnak fényes sátorát szétbontom
S megyek! a korbács fű, mardosva éget!

Nem hallok, vissza nem tart jajdulásod,
Izzó felér karod durván lépétem,
— Megbánod százsor, százsor sir föl átkod,
Hogy elrejtél hajsátrád sűrűjében.

Csak majd, késő bánattal, meg-megajádl
Sirásodtól egy véresópp a gulában,
Rabszolgavér az elátkozott fájból,
Mely ott pihent volt hajad sátorában.

A Zérci fiu, meg a Nagy fiu.

Irtó: Sándor Ernő.

Vizek fekszik meg ilyenkor őszi esők
után a laposokai és finom szürke kődök le-
begnek felettük, ha rájuk sűt így delfelé
bágyadt mosolyával az őszi verőfény. Török
már a kukoricát, lit-ott ha láthatás még egy-
egy kis sárga táblát belőlük, azokat is száz-
számra lepték el a gyászruhás varjak — ha-
lalmadarai a nyárnak — és ijedten rebben-
nek fel, ha kocsid mellettük halad el vélet-
lenül. Fonnyadt, sárga minden. Egy-egy es-
lamadéta sálhat csak még meg élénk,

világoszöld színével, azt hinnéd rá nézve,
hogy tavasz van megint, pedig dehogyan van!
Ime, ott kővályog felette az ökönyál és a
kékes-szürke kődön át lomhán fordul meg
a szélmalom vitorlája, mintha agyon akarná
csapni a mellette gyorsan elrohogó vonatot.
Dehogyan van tavasz, dehogyan! Hiába gondolsz
behuny szemmel rá, a megeredő finom, szit-
táló eső észterétit csakhamar s kényszerít
rá, hogy összegombold kabátodat, kinyisd
szemedet és lassad, hogy szürke, bizony
szürke minden és e szürkeség sulyosabban
nehezül lelkedre, mint a legborzasztóbb két-
ségbeesés, a legsötétebb bánat. . .

Istenverte, elhagyott dűlőuton, feneket-
len nagy sárban igyekeztem visszafelé. A két
sovány gebe alig bírta vonszolni a kocsit. A
kocsis is alighanem szunyókált a bakon,
mert egy-egy zökkenőnél csak isten őröztte,
hogy a lovak közé nem esett. Oldalba böktem:
— Igyekezünk, hé!

Felrezzent. Morgott valamit, közzécsa-
pott a lovaknak, azok összeszedték magukat
két, három lépésre, aztán tovább botorkál-
tak. A kocsis is megint bolintgatni kezdett;
én meg mit tehettem egyebet? Megadtam
a sorsnak és szórakozásképen az ut melletti
fákat kezdtem számolgatni.

Kétoldalt megzántott földek feketéltek,
váltakozva egy-egy tarlóval s az ebédüket
főző kanászok tűzének füstje lomhán, ata-
csónyan terült el a táblák fölött.

Az egyik fordulónál egy ember állott
az ut közepén. Hogy megpillantott bennün-

ről, hanem a korrupciónak ítélt meg az egész kar színvonalát, a mi természetesen súlyos igazságtalanság a becsület és tiszta emberekkel szemben. Így tehát magának a tisztviselői kárnak is legnagyobb érdeke az, hogy néhány ember lazabb erkölcsi felfogása ne keverje gyanuba a jóra való tisztviselőket is. A miatt a kevés tisztviselő miatt, aki skrupus nélkül elfogadja a felek ajándékát, a tisztviselők nem hagyhatják magukon száradni a befolyásolhatóság vádját.

És amikor a belügyminiszter a törvényhatóságokat szigorú vizsgálatra szorítja az ajándékok elfogadó tisztviselői ellen, éppen a leghathatóbb eszközzel szolgál a tisztviselői kar erkölcsi tekintélyének megszilárdítására.

UJDONSÁGOK

A gimnáziumi hozzájárulás.

Január 26

Mint ismeretes a városi képviselő testület még a júliusi közgyűlésen határozattal emelte, hogy küldöttség útján fogja kérni gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi minisztertől, hogy a 24,000 koronás gimnáziumi hozzájárulást engedje el a városnak. A küldöttségben való részvételre a képviselőtestület dr. Mátóffy Ferenc polgármester vezetés alatt Bugyi Antal városi főjegyzőt és Balázsovits Norbert gimnáziumi igazgató, képviselőtestületi tagot küldte ki s egyben felkérte dr. Molnár Jenő országos képviselőt, hogy a küldöttséget a miniszter elé vezesse.

A városi küldöttséget szombaton fogadta a miniszter. A polgármester előadta a város kérelmét és felhívta a miniszter figyelmét azokra a különösen méltánylandó okokra amelyek alapján Szentes jogosan remélheti a 24,000 koronás hozzájárulás elengedését. Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter a polgármester beszédére válaszul kijelentette, hogy ismeri azokat a nagy áldozatokat, amelyeket Szentes város

a kultúra és nevelés érdekében meghozott és meghoz. Éppen ez okból különösen méltányolni fogja már a legközelebbi költségvetés megalkotásával Szentes város kérelmét. Kijelentette azonban a miniszter, hogy kötelező ígéretet az egész hozzájárulás elengedésére nem adhat; de arról biztosítja a küldöttséget, hogy minden lehető megtesz, hogy a város érdekeinek eleget tehessen.

A fennebbi tudósítás kiegészítésül a következőket jelentik lapunknak Budapestről: Ambar a miniszter egyáltalán nem körvonalazta miként és milyen terjedelemben teljesíti a város kérelmét a gimnáziumi hozzájárulás egészben vagy részben leendő törlesztések dolgában anny bizonyos, hogy már a jövő 1908-ik évben a város 12,000 koronánál semmisre sem fog többet fizetni, ami a városra nézve minden esetre jelentékeny leheerkönyvedést fog jelenteni.

Január 28

LAPUNK legközelebbi száma mint mult számunkban is jeleztük volt, csütörtökön jelenik meg.

Személyi hir. Dr. Kelemen Béla főispán legnap este körünkbe érkezett s ma megtartotta tenes hétfői fogadót napját. A főispán ma este utazott vissza Szegedre.

A vasúti állomás kibővítése. A szentesi vasút állomás kibővítésének dolgában a jövő hó 4-én helyszíni tanulmányozáson a három csatlakozó vasúti érdekelttség vesz részt a kereskedelemügyi miniszter képviselőjének előnklsével.

Halálzás. Pálffy Ferenc, Szeged város nyugalmazott polgármestere szombaton este életének 83 éves korában Szegeden elhunyt. Pálffy Ferenc harminckett esztendő fölött el a szomszéd város elén s óriási érdemeket szerzett Szeged újjászülése körül. Az elhunytat ma délután temették el a kultúrpalota vesztibüléből mely részvét mellett.

A posta munkaszünete. A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a január hó 16-tól november hó 30-ig eső időben vasárnapokon a postautalványok, pénzeslevelek, postai megbízások, utánvételes ajánlottlevelek és postatakarékpénztári atalványok kézbesítése teljesen szünetel, a esoma-

gok közül pedig csak az expresszek, romló tartalmuak kézbesítettek.

Eljegyzés. Téli Sándor fiatal gazdálkodó szombaton tartotta eljegyzését Kristó Nagy Teréziával, Kristó Nagy Ferenc gazdálkodó kedves és szép leányával.

Szociálisták közgyűlése. Az újjászervezett szociáldemokrata párt szentesi pártköre az Általános Népkörsévi rendes közgyűlést február 10-én tartja.

Táncmulatság. A Szentesi önálló, összes szabó iparosok ez évi február 11-én, az ipartestület székházában, társas vacsora és recsegel igényen borral egybekötött jótékony célú táncmulatságot rendeznek. Kezdete este fél 7 órakor. Belépődíj személyenként 2 korona. A meghívókat most küldte szét a rendezőség és ezton hívja fel mindazokat akik elnözésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, hogy ez igényüket a rendezőség tudomására juttassák.

A tartalékosok behívása. A honvédelmi miniszter köréből érkezett jelentés szerint a tartalékos katonákat ez évben négy ízben hívják be fegyver gyakorlatra. Lesz ugyanis az idén két tavaszi és egy nyári és egy őszi fegyvergyakorlat és pedig: március 20, április 15, július 15 és augusztus 28. Mind a négy fegyver gyakorlat tizenhárom napos lesz. A tartalékos tisztek, hadapródok és volt egy éves önkéntesekre vonatkozóan külön rendeletet bocsátanak ki.

Drágul a keztü. Kellemesnek nem mondható az a híradás, amely most érkezik Budapestről: a magyarországi keztüfűsök egyesülete kimondotta a keztüfű árának feremelését. Az áremelés oka egyrészt a munkabérek emelése másrészt és főképpen a hór árának 80-100 percentes drágulása. Ez a megokolás azt az eddig nem tudott dolgot is bizonyítja, hogy még a marha és más bőrök árának emelkedése is a nagy közönség bérére megy. De sok is fér rá, aminthogy a nagy közönségnek kell elszívni mindent.

Fehér a város. A mult heti esikorgó és tartós hideget vasárnap követte a hó. Szombaton délután apró szemekben olmos eső hullott és szinte életeszélyessé tette a járdákat. Vasárnap reggel azután megindult a hó esés és kevés szünettel csaknem egész este hat óráig hullott alá a sűrű hó apró, hol nagy pelyhű hó és egészen felhőre festette a várost. Ma is egész nap borongott s ha himi lehet az időjósoknak, még újabb havazásra lehet kilátásunk. Ma különben elég enyhén volt az időjárás és délben több helyütt megsordult az ezretkek szele.

Halvacsora a Református Körben. Mint értesülünk a jövő pénteken a Református körben nagy halvacsora lesz. Egy teríték ára 1 koron 20 fillér. Ismerve a Református Kör társas estéit már előre is biztosak lehetünk benne, hogy ez a halvacsora egyik legfértelenebb és legkedélyesebb farsangi est lesz Szentesen. — Részvételi ívek ki vannak téve a kör helyiségeiben.

Ahol nálunk is jobban tudják. Aki a „Vallalkozók Közlönye” című újság mult számát olvasta elképvede vette észre, hogy Szentes város közel egy milliós nagy építkezésről volt benne híradás. Nem tudjuk lap-társunk honnan szerezte információt, mert mi csak a városháza építkezéséről tudunk, a többiről csak álomban lehet beszélni. Legvalóbb még ma. Szükségesnek látjuk ezt a körülményt itt leszögezni, mert ebből azt a tényt derül ki, hogy másutt jobban tudják, hogy mit kellene akarni Szentesen; mint éppen mi magunk, a becsület, derék, jó szentesiek.

Az állami ménék érkezése. című hírlünkbe elnözésből súlyos hiba csúszott el. A ménék ugyanis nem február 13-án, hanem 8-án érkeznek Szentesre és nem hat mén, hanem nyolc. Ezt a hibát tekintettel a dolog fontosságára ezennel kiigazítjuk.

ket, levelet kalapját és körben kezdte lóbalni.

Amint közelébe értünk, kiabálni kezdett:

— Álljanak meg, álljanak meg.

— A kocsis feleszmélt a kiáltozásra és nem nagyon kellett erőlködni, hogy megálljanak a lovak.

A kiáltozó ember Zérci volt, a kerülő. Ott állt most, már a kocsi mellett levett kalappal s a négy, tulipános szürben olyan volt, mintha se keze, se lába nem volna. Hosszú, oldalt, fésült zsiros hajáról egy-egy esősepp lomhán mászott lefelé a szürére, amohón ita ott be magába a vastag szövet.

Részoltam.

— Tegye fel kend a kalapját.

— Feltette, de hogy köszönt, megint csak leemelte.

— Szerenés jó napot kívánok a tekintetes urnak.

— Adjon Isten Zérci. Hát mi baj?

— Megvakarta a fejét. Közelebb jött a kocsihoz, ugy mondta lassan:

— Majd odabent.

Leszáltam a kocsiról és követtem. Rossz szalmafódeles knyhóba vezetett. Egyetlen ablakának egyik üvegtáblája hiányzott, azon volt kivezetve a kályhacső. A gyékén dikón egy jajgató legény feküdt. Szája piszkos fehér kendővel volt bekötve, az is át volt itatva vörrel.

Kérdő tekintettel néztem az öregre.

— A flam — mondta.

— Hát, mi lette a fiát?

— Agyonverték.

— Kicsoda?

— A Nagy fia.

— A Pali?

— Az.

Közben leoldtam a kendőt a legény szájáról. Biz' az esunagy helyben volt hagyva. A száján nagy seb, vagy három foga is bucsut mondott az ételnek.

— No — mondom — ezt megdolgoltak. — Verje meg a Krisztus a bitangát — sóhajtott az öreg — ebbe a dologidőbe.

Szótlannul kezdtem kötözni a fiut. Az jajgatott, mintha nyuzná. Az apja egyedvüen nézte, a pipájába tömkötte a dohányt, csak néha szólt közbe egyet-kettőt:

— Csak ne sajnálja a tekintetes ur, ne sajnálja.

Hogy elvégeztem a dolgomat megkerdeztem az öreget:

— Hát lesz-e törvény?

— Lesz hát.

— Kell-e irás?

Gondolkodott egy darabig, hol a földre, hol a padlásra nézett, aztán kibökte:

— Egy pengő ugye?

— Nem a, kettő.

Megint gondolkozott. Leszófolta a csutorát a pipaszárról és kifujta. Aztán megkérdezte:

— Megítélik?

— Meg hát akkor írja meg a tekintetes ur.

— No — fordultam a legényhez — hogy esett?

Folyt. köv.

Hírek az anyakönyvből. (Január 26.)
Eljegyzettek: — Régi Sándor Gyovai Dóme Máriával; Konez Pál, Varga Veronikával; Váradi Lajos Káta Tóth Róza Eszterrel; Bubor István Szabó Erzsébettel; Kajtar Lajos Sajtós Teréziával; Téli István Bagaméri Eszterrel; Téli Sándor Kristó N Teréziával; Baglói Imre Baranyai Franciskával. *Házasságok léptek:* — Janó János Molnár Erzsébettel, Janó László, Czákó Máriával, Vigh András Marton Borbálával, Oláh Sándor Dobsa Eszterrel, Gál Lajos Zsigmond Erzsébettel; Jeleni Antal Horváth Veronikával. *Születtek:* — Molnár Sándor Csiger Mária, Kanász N János, Busi Eszter. *Elhaltak:* — Szegeci Mária 13 éves, tudóvész, Papp Imre 54 éves tudóvész.

Irodalom.

(*) A **Vasárnapi Újság** január 26-iki száma a Tátra téli életét mutatja be Bákósi Viktor cikkekkel s érdekes képsorozattal, melyben a fényképek egy része a Tátralomnicson tartozkodó Izabella főhercegnő fölvetéle. Szabolcska Mihály és Sas Éde verse, Mikszáth Kálmán és Pekár Gyula regénye, Porzó (Ágai Adolf) tarcacikke, az »Udvari élet« című regényes korrajz. Horváth Janka emlékezése a Babel korszak hangulatáról adnak bő és érdekes olvasmányt. Egyéb közlemények: Bernát Dezső arekép és nekrológja Mikszáth Kálmántól, a tarcacikke a hétről, képek Marokkóból az új perzsa sah arképe, s egy Bosznóban lőtt farka képe s a rendes helyi rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre négy korona, a »Világkrónika«-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a »Vasárnapi Újság« kiadói hivatalában Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a »Képes-Néplap« a legolcsóbb újság a magyarnép számára, félve két korona 40 fillér.

Magyar munkások Amerikában.

Irtja: **Hegyí Antai.**

(Folytatás.)

Az átrakodást munkás geng-ek (gung-csoport) végézik. Minden gengben huszonhat munkás van egy munkavezető, egy nevezett bász (boss) vezetése alatt kik három csoportra oszlova dolgoznak a hajó belsejében, kilenc ember egy csoportban, kik ismét három alesoporra oszlanak hármásával. Ezen három emberre jut két bakot, vagyis nagy vasdedert, melyeket a hajszos (gépkész) érszertget le gőzgép segítségével a hajó belsejébe. Két embernek az a dolga, hogy supival (rövidnyelű nagy vaslapáttal) minden percben megtöltson egy illy baketet meggy egy tont, vagyis tizenkét métermázsá anyagot fogad magába. A harmadiknak feladata pedig az, hogy a hajó fűdélzétéről, egy kötel segítségével, a baket tartalmát a rendelkezésre álló vaskocsiba ántosse. Ha pedig nincs elegendő vasuti kocsit, úgy a kikötőkben felhalmozott éregarmadákba raktározza. — Ez a munka foly reggel hét óratól déli, tizenkétig és délután egy óratól ötig, de már akkor ki vannak merülve a lapátolók a lerokkadásig, mert a nyári évad alatt, mikor e kirakodás folyik, a hajó belsejében izzasztó hőség van. Ha a munkások minden percben meg nem töltenek egy baketet, a munka folyamata fenakadást szenvedne mert a gőzgépek ehhez képest vannak berendezve.

Egy-folytában ezt a munkát, másfél napnál tovább, egy munkás ember ki nem bírhatja és akkor is legalább huszonnégy órai pihenésre van szüksége, hogy újra munkaképes legyen. Tonnánként kapnak pedig ezen munkaért tizenegy centet, magyar pénzben hetven fillért. Két hetenként tehát

keresnek hatvan-hetven dollárt, háromszáz, háromszáz ötven koronát. Egész nyári keresetük pedig, miután a szállítás december közepétől, a tavak befagyása miatt, május elejéig szünetel, rámegey hét-nyolcszáz dollárra, magyar pénzben háromezeröttszáz-négyezer koronára. Nagyszerű kereset! De mit ér, ha a munkás vele, öt-hat év alatt magát elnyúvi és munkaképtelenné teszi.

Ha valamely hajót éjfélig terhétől ki lehet üríteni, a munkások esti öt órán tul is tartoznak, egész éjfélig dolgozni. De akkor over tájúsna, (over time), vagyis időntuli munka lévén, a munkahér kétszeres számításának van helye. Tehát ily munka által tonnánként (tizenkét méter mázsa vasérc kiemelését) huszonnyolc centet, egy korona negyven fillért keresnek.

Télen, mikor a hideg engedi, a kikötők garmadából látják el az olvasztókat vaséccel, de ez fölote veszélyes munka; mert a vasérc felülete annyira összefagy, hogy dinamittal (robbanó porral) is alig lehet szétvetelni. A munkások tehát kénytelenek a garmada belsejéből anyagot szedni, de akkor meg az összefagyott rész könnyen leszakad és vagy eltemeti az alatt dolgozó munkásokat, vagy kezüket, lábukat törí. Ép oly könnyen leszakad nyáron, terhével, a láncan futó baket is, és soha sem lehet eléggé óvatos és körültekintő a munkás, hogy elkerülhesse a lépten nyomón fenyegető veszélyt.

A szén beraktározásával foglalkozó munkások nincsenek ily munkának kitéve, mivel a vasuti kocsikból oly szerkezetet tórténik az átrakodás a hajókból, hogy a szénnel terhelt vaskocsit, sineken, a hajó fölibe tolják és fenekét leeresztvén, a kocsiból, a mázsán keresztül, egyenesen a hajó belsejébe ömlik a kőszén és a munkásoknak nincs egyéb feladatuk, minthogy a beomlott szén arányosan elegyengessék a hajó belsejében. De ezen munkaért nem is kapnak tonnánként csupán két centet, vagyis tíz fillért na rámegey harminc, harminvét dollárra, magyar pénzben százötven-százhetvenöt koronára.

Ugy ezen szénmunkások, szénbányászok és a vasérc munkások igen sokat szenvednek a por és a piszok miatt, mert a bányá és a hajó belsejében a felverődő por sehoval sem tud elszánni, hanem kénytelenek a munkások befelegzeni egészségük kárára, a tisztátalan anyagot. Mikor pedig a munkából távoznak, tetőtől talpig meleg vízben, szappannal, kell megmosakodniok, hogy ismét tiszták lehessenek.

De azért mégis özőnlük Amerikába a magyar, mert tartja magát a hir, hogy ott bőven van munka és sok pénztl lehet keresni. Hogy aztán minő természetű az a munka? és van-e haszna a pénzkeresetnek? nem igen szokják fontolóra venni. Pedig ha megtennék, ittho maradna a kivándorlók fele.

(Folyt. köv.)

Külfönelék.

× **Jó tanácsok a középkorból.** Annak idején egy kitanult kalmár a következő tanácsokat adta az ő kollegáinak: Ha valamelyik női vedőd különösen kévánatos, akkor mondjad neki, hogy szép és nagyon tetszik neked. Ez el fogja őt szédíteni s bizonyos lehetsz abban, hogy finom üzletet csinálhatsz vele. Ha az asszony nép csunya és ragyás, akkor is udvarolj neki. Hasznod leszén benne.

Más. Ha valamelyik szép asszony-vedőd különösen kévánatos, nedvesítsd meg a mutatóujjad a nyelveden, nyulj az állához vagy a nyakbodrához és légy úgy mintha valami férget fogtál volna meg. Kőszönni fogja neked a nyájás szölgálatot, mit irányában eszelekedél. Hasznod leszén benne.

Más. Ha valamelyik tanácsbeli vagy pap róf vagy font számára akar boldobban valamit vásárolni, úgy ne légy csalafinta. Az ilyen

tudós nép mindent meg szokott mérni, mázsláni. Nagy becsülésben lesz nálok részed Hasznod leszén benne

× **Paul Verlain fia.** A Roi des Poètes meglehetősen effeledve nyugszik a basignollesi sírkertben. Tíz éve halt meg a néves költő de Párizsban csak egy kis tér emlékeztet a költőre. Szobra még ma sincs. Barátainak s tisztelőinek kis társasága a minap felkereste sírját, hogy virágot helyezzen rá. Ez alkalomból egy újségíró felkereste Verlain fiát, aki a Metropolitan alkalmazottja. Nyurga, szöke ifjú, akiről senki se olvasná le, hogy atyja a híres bohém és költőkirály volt. A földalatti vasutnál mindössze az a feladata, hogy a láncot szét és összekapcsolja a tómege előtt. Atyját nem ismerte. Két éves korában váltak el, a házastársak s anyja nevelte fel. A Lycée Janson növendéke volt, egy esztendeig élt Angliában s több jeles írónak volt magán tükára. Atyjától kevés emléke, néhány könyv és kép maradt csak rá.

× **A japánok bevételei.** Japában kitünően áll a miniszterek dolga. A budget össze állításakor kitűnt, hogy akkora rendkívüli bevételek állnak rendelkezésre, amilyenre alig van példa a modern államokban.

1905-6-ról maradt 50 millió. Háborus pénzekből maradvány 50-60 millió. Felmelt vámok és adókból 10 millió. Az orosz foglyok után 40-50 millió, összesen 150-170 millióra rugó rendkívüli bevétel ez.

Japán most nagy vasútépítésbe fog 340 350 milliótl 15 évre elosztva. Ezenkívül erősít katonaságát s hajóhadát is. Az új budget 614 milliónyi kiadást mutat fel.

Nyilttér.*

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a „Központi Kávéház“-at átvettem. Összes törekvésem az lesz, hogy nagy-rabecsült vendégeim igényeit minden tekintetben kielégítem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

NAGY KÁROLY
 kávé.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A martonosi fehér ház.

Irtja: **Sima László.**

32.

(Folytatás.)

Azután Borsné hirtelen minden átmenet nélkül befejezte azt az erősen kőszinezett, talán minden sorában is hangtörténet és jóéjszakát kívánt a leányának. **Katinka** — ez az első eset volt — marasztotta az anyját:

— Ne menjen még edes. Maradjon még, beszéljen valamt.

Borsné épen leakart ülni, amidőn hirtelen felnyílt, jobban mondva beszakadt az ajtó s berontott a szobába az egyik cseléd — a tekintetes ur haza jött!

Katinka felugrott s szinte féldrűlten szaladt ki a szobából az érkezett elé. A második szobában találkozott vele. A nyakába borult. Össze csokolta . . .

Hámos Lajos érkezett a fehér házba.

VIII.

„Édes barátom! A lelkem örült leveled vételen. Te már szabad vagy. Ez a tudat érf ad nekem, hogy jobban bírjam, nem a szenvedéseket, amelyek nincsenek, hanem a fogságot, amely még hosszú . . . No de hát vége lesz egyszer, aminthogy a te fogságod is befejeződt.

Nagyon köszönöm szíves értesítésedet, hogy otthon minden rendben van, hogy a gazdaság nincs annyira elhanyagolva, amennyire ilyen esetekben maga magától elhanyagolódik az.

Leveléd egy pontjára akarok reflektálni. Azt írod barátom, hogy nagyon ziven osztd meg a gondot magára marad családommal, annál is inkább; mert gyermekeid már évek óta vannak nálunk és évek óta tartjuk őket annélkül, hogy már mit is kérünk volna ezért te földed. Hát azt hiszem magyarok vagyunk és tudjuk kötelességünket: Boldogult nőd az én házámban halt meg az én gyermekeim ápolásánál. Vajon ezt tudva lehet-e csak egy pillanatra szó arról, hogy mi tetőled kérhessünk. Nem, barátom, erről nem is lehet és nem is szabad szót ejtenünk.

Téged én testvéremnek tekintelek és azt hiszem te is ugyan így érzed irántam. Hogy meg akarod osztani a terhet enyémel hálas szívvel megköszönöm neked. Te otthon vagy. Látnod, hogy mi a teendő. Jobban is értesz hozzá, mint az asszony.

Ismerek, szeretlek, bízom benned. Tedd azt amit érzéseid szerint tenni tudsz, vagy tenni akarsz.

Ötel barátod:
Marci.

Bende Marton küldte ezt a levelet Hámos Lajosnak 1852 március 22-én. Válasz volt ez a levél Hámos Lajosnak hazatérése után küldött levelére, amelyben felajánlotta Bendének szolgálatait. A válasz megérkezéskor Hámos csak elvéve, két-három héten fordult meg egyszer a fehér házában. Mikor Bende levele megérkezett Hámos azonnal útsietett Martonosra felkeresni Katinkát.

— Irt már Marci, mondta Hámos. Itt a levele.

Katinka átvette a levelet Hámostól és elolvasta. Elolvasta kétszer-háromszor. Aztán visszaadta Hámosnak.

— Mit fog most csinálni koma? kérdezte kis vártatva.

— Magára bízom kedves komámasszony. Állapodjunk meg úgy, ahogy legjobbnak látjuk.

(Folyt. köv.)

Piaci árak.

— Iritz Gyula cég tudósítása. —

Szentés, 1907 január 28.

Uj-Búza mmja 6 frt. 70 6 frt. 80 kr.
Uj-Arpa mmja 5 frt. 60 5 frt. 80 kr.
Uj-zab 6 frt. 50. 7 frt.
Uj-kukoricammja 5 frt.
Uj-lucerna 42—44 frt.
Csöves tengeri 3 frt. 30. 3 frt. 50 kr.
Árak métermázsánként forintokban.

Nagy

 halvaesora

 pénteken

február 1-én a Református körben

Egy teríték ára 1 kor. 20 fill.

Kiadó föld.

Nagykirályságon 10 hold föld kukorica alá haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet II. t. 447 szám alatt ifj. Téli Mihályfal. 6—2

Eladó ház. 13—2

I. tized 418 szám alatti ház mely áll 6 szobából és mellék épületekből örök áron eladó. — Értekezni lehet III. tized 545 szám alatt Balog Franciskával.

Fontos mindenkire!

A Székely József tulajdonát képező 62 házhelyből, még a következő helyek eladatnak.

házhely 1 1 1
á 580 840 900

Aki ezen kedvező árban és fizetési feltétel mellett szép és kellemes házhelyre akar szert tenni minél előbb jelentkezék

ifj. FAZEKAS ANTAL és társa

jelzálog kölcsön közveffittési Irodájukban

SZENTÉS.

6 új csendőr taktanya mellett

Ugyan ott a kis tiszta szigeten lévő 2 részlet szőlő és 51 hold alsó réti föld kisebb nagyobb részletekben is kedvező fizetési feltételek mellett jutányos áron eladó.

Kiválóan ügyes

borbély segéd kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 11

Hus füstölést és privát vágást a legjutányosabb áron elvállalok.

Szell Imre
hentes.

Kossuth tér — Haris ház.

Hirdetések a legjutányosabb áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

Tokajhegyaljai valódi borok.

Küldök saját termelésű boraimból hektó és literenként:

Hegyaljai asztali bort gönci hordóba: 54, 58, 60, 70, 80, koronaért hektóját;

Szamorodni bort akár üvegbe, avagy hordóban 1.10 1.20, 1.30, 1.50, 1.80, 2., 2.50, 4.— korona literjét;

Tokaji asszú adjusztátva, félliteres tokaji palackokban: 1.60, 2.—, 2.40, 2.60, 3.—, 4.20; továbbá a ki korcsmai használatra itt személyesen nagyobb bevásárlásokat akar eszközölni közönséges-borokban, a bevásárlásnál személyes közbenjárásommal rendelkezősére állók.

7 RESCHOFSKY L. Tolcsva Tokaj mellett.

Oda		Szolnok		Hódmező-Vásárhely		Vissza				
M.	Vv.	Vv.	M.	Vv.	M.	M.	Vv.			
	1010	725	900	1280	230	ind.	1125	640	935	500
	321	942	125	492		ind.	927	306	655	1005
	318	1003	202	516		ind.	903	240	632	941
	425	1018	223	531		ind.	848	242	617	930
	452	1037	254	554		ind.	825	206	603	924
	553	1058	328	614		ind.	801	132	584	831
	550	1110	348	628		ind.	749	114	522	814
	602	1118	359	634		ind.	741	1254	514	757
	637	1143	432	700		ind.	717	1219	447	722
	708	1153	454	710		ind.	707	1182	437	658
	1	1159	1	716		ind.	454	702	1	431
	1	725	1208	513		ind.	446	654	1133	423
	1	738	1218	527		ind.	437	646	1122	413
	1	1224	1	740		ind.	430	639	1	406
	1	752	1230	544		ind.	425	634	1107	401
	1	1240	1	755		ind.	415	625	1	390
	812	1245	559	800		ind.	405	620	1049	345
	447	824	640			ind.	910		588	1045
	510	848	730			ind.	850		519	1025
	548	921	742			ind.	826		464	1009
	606	938	800			ind.	797		425	935
	632	1012	827			ind.	731		399	909
	640	1020	835			ind.	722		350	900
	118		1110			ind.	414		148	
	740	1045	1101			ind.	330		301	800
	855	1240				ind.	1005		147	655
	835					ind.				5